DOI: 10.46340/eppd.2020.7.6.18

Anna Dmytruk

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9301-9100>

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

CREATIVITY AND INTELLECTUAL ACTIVITY AS A MANIFESTATION OF HUMAN PERSONALITY AND THEIR TRANSFORMATION INTO THE OBJECT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Анна Дмитрук

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

ТВОРЧІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПРОЯВ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇХ ВТІЛЕННЯ В ОБ'ЄКТІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Creativity occurs within the process of human activity and is a deviation from the usual patterns of perception. Not all results of creative and intellectual activity are recognized as objects of intellectual property rights and are protected by law, but only those which meet the requirements of the law. Protectability requirements depend on the result type of both creative and intellectual activity. The object of intellectual property rights is the result of the ratio of two types of activity: creative and intellectual ones. The "creative activity" and "intellectual activity" concepts are not identical items, but closely related ones. The results of intellectual activity that are not the result of creativity or with the minimum creative component, may become the objects of intellectual property rights.

Keywords: creativity, creative activity, sources of creativity, intellectual activity, object of intellectual property law.

Постановка проблеми. Творчість та інтелектуальна діяльність – це поняття, які охоплюють усі сфери життя людини. У ХХІ столітті чітко прослідковується зростання попиту на інтелектуальне «виробництво». На сьогоднішній момент у зв'язку з розвитком інформаційних відносин розвивається сфера інтелектуальної власності. Важливо визначити сутність творчості, інтелектуальної діяльності, їх співвідношення та умови втілення в об'єкт права інтелектуальної власності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням понять творчості, інтелектуальної діяльності у різних концепціях займалися науковці: Р. Стернбург, Е. Боно, М. Бердяев, В. Енгельмейер, Дж. Гілфорд, Г. Альтов, Д. Богоявленська, Р. Танненбаум, С. Єфіменко, В. Базидевич, В.В. Ільїна та інші.

Метою статті є соціально-правовий аналіз доктрини та положень законодавства щодо суті та співвідношення понять творчості, інтелектуальної діяльності та об'єкта права інтелектуальної власності.

Виклад основних положень. Творчість є дуже широким поняттям. Творчість притаманна людині та поширюється майже на всі сфери її життя. Для того, щоб краще пізнати суть поняття творчості вважаємо за необхідне звернутись до здобутків не лише юридичної науки, але і таких наук, як філософія, психологія, соціологія. Поєднання окремих наук та різних сфер діяльності людини є способом поглянути з різних боків на знайомі явища, беручи до уваги наукові знання в різних сферах, поєднуючи досвід та відкриваючи нові грані явищ, що досліджуються.

З позиції **філософії** (М. Бердяев, С. Грузенберг, Б. Лезін, В. Енгельмейер, Т. Райнов, Л. Ферсман та інші) творчість це – поєднання людської діяльності, активності, пізнання, психіки тощо, спрямованих на створення людиною духовних і матеріальних цінностей. Суттєвою ознакою творчості, як наголошують вчені-філософи, є її синтезуючий, цілеспрямований, свідомо-прогностичний характер. Там, де має місце синтез, є творчість. Будь-який продукт творчості є

наслідком синтезу форм діяльності. Звичайно, творчий синтез у кожному конкретному випадку має свою особливість, і її важливо враховувати. На характер діяльності, її спрямованість і природу мають вплив різні формоутворюючі фактори, які знаходяться поза безпосередньо творчою діяльністю (моральні і естетичні ідеали, ціннісні установки й орієнтири).

Природа людини є дуже сприйнятлива, тому культура та середовище можуть з легкістю пригнічувати або навіть вбивати притаманний людині генетичний потенціал, але вони не в змозі породити або посилити його. Тому приналежність до людського роду фактично дає право людині актуалізувати всі можливі людські потенціали. І в цьому допомогти людині покликані сім'я, суспільство та культура. Їх завданням є делікатний пошук та розкриття характеру, конституції, прихованих нахилів кожного індивідуума, щоб індивідуум міг розвиватися в притаманній саме йому манері, неповторній та індивідуальній¹. Через творчість людина має можливість реалізувати свій індивідуальний, творчий потенціал. Розкриваючи себе у творчості людина одночасно пізнає себе та розвивається.

У **психології творчості** творчість визначається як діяльність у результаті якої створюються нові матеріальні та духовні цінності. За своєю сутністю творчість є культурно-історичним явищем та складається з особистісного та процесуального психологічних аспектів. Продукт творчості відрізняється унікальністю, новизною, оригінальністю. Для створення такого продукту особистість має бути наділена відповідними здібностями, знаннями, уміннями та мотивами².

Творчість особистості – це діяльність, яка породжує нове, раніше не відоме, ґрунтуючись на осмисленні вже існуючого досвіду та формуванні нових комбінацій продуктів пізнання³.

Американський психолог Джон Пол Гілфорд у своїй мультимедійній моделі структури інтелекту виділяв конвергентне та дивергентне продуктивне мислення. Конвергентне мислення зосереджене на досягненні однієї єдиної правильної відповіді. Дивергентне мислення він окреслював як метод спроб та вважав, що таке мислення детермінує творчість⁴.

Творчість ще характеризують як побічний ефект, який виникає у процесі діяльності суб'єкта, і саме з фіксації суб'єктом своїх інтенцій починається творчість⁵.

Е. Боно вважав, що творчість – це відхилення від звичних шаблонів сприйняття. Він переконував, що творчості можливо і необхідно навчатись, оскільки це спосіб робити свою роботу краще та здатність більш повно використовувати доступну інформацію і накопичений досвід, замкнений у старих структурах, шаблонах, концепціях і способах сприйняття. Е. Боно охарактеризував наступні джерела творчості: незнання (свіже сприйняття, неупередженість), досвід (менший ризик, але дійсно нові ідеї йому не досяжні), мотивація (допитливість, пошук нових можливостей), здатність побачити цінність в ідеї, яка нещодавно зародилася, випадковість або помилка⁶.

Предметом вивчення **соціології** є суспільство, а саме взаємодія зв'язків, відносини між людьми та їх результати та наслідки⁷. Творчість як невід'ємна частина життя суспільства є джерелом культурних цінностей суспільства. Від творчої активності залежить культурне, політичне та громадське життя суспільства. Особливістю творчості в сучасному суспільстві є те, що завдячуючи радіо-, телекомунікаціям і комп'ютерним мережам, вона стає потужним фактором впливу на свідомість та культуру мас. Творчість постійно видозмінюється, тлумачить світосприйняття тих чи інших груп людей, впливаючи на громадську позицію. Нерідко яскраві культурні відкриття чи віяння викликають у суспільстві бурхливі непорозуміння, революційні заворушення, розкол суспільства на ворогуючі табори прихильників та ярих критиків. Новий тип духовного виробництва і засвоєння культурних цінностей хоча і формується на основі старого ідейного багажу, але не виростає з нього, а будується заново разом зі становленням нових суспільних відносин, яке зумовлює творчість, як рушійна сила мистецтва, науки та суспільного життя в цілому.

¹ Маслоу, А. (1999). *Мотивация и личность*. Санкт-Петербург: Центр гуманитарных технологий, 11-12. <<https://gtmarket.ru/laboratory/basis/4180>> (2020, вересень, 01).

² Неймера, Ю. Л. (ред.) (2003). *Психологический словарь*. Ростов на Дону: Феникс.

³ Давыдова, В. В., Запорожец, А. В., Ломова, Б. Ф и др. (1983). *Психологический словарь*. Москва: Педагогика.

⁴ Гилфорд, Дж. (1965). *Три стороны интеллекта*. Москва: Прогресс, 434-437.

⁵ Моляко, В. О., Музики, О. Л. (2006). *Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень*. Житомир: Рута.

⁶ Боно, Э. (2005). *Серьезное творческое мышление*. Москва: Попурри. <<https://psy.wikireading.ru/35056>> (2020, жовтень, 29).

⁷ Пилипенко, В. Є., Попова, І. М., Танчер, В. В. та ін. (2004). *Спеціальні та галузеві соціології*. Київ: Каравела.

Письменник та винахідник Генріх Альтов також розглядав поняття творчості і зазначав, що всі творчі якості включають до себе фантазію, і одним з небагатьох масових методів, які допомагають розвитку фантазії, називав читання науково-фантастичної літератури. Така література навіть може слугувати одним із основних джерел ідей для виникаючої галузі знань. Науково-фантастична література допомагає подолати психологічні бар'єри на шляху до неймовірних ідей, без яких не може розвиватися наука. Генріх Альтов вважає, що багатство фантазії у значній мірі визначається кількістю накопичених комбінацій. Він пропонує для розвитку уяви тренуватись у складанні та використанні фантограмм. Фантограма – це таблиця, в якій зазначаються основні характеристики об'єкта та головні прийоми їхніх змін¹.

Творчість є творіння людини. Корінь творчості – у мотивах людини. Творчість створюється, підтримується та оновлюється людьми. Суть її залежить не тільки від природи реальності, а і від природи людини, яка її створює. Вподобання творця окреслюють його характер та особистість. І кожен творець доповнює загальну творчу діяльність та культуру, є цінним та необхідним для інших. Саме завдяки різноманітності вподобань та вираження їх у творчості відбувається розвиток культури та науки у світі.

Стаття 418 Цивільного кодексу (ЦК) України характеризує поняття права інтелектуальної власності як право на об'єкт інтелектуальної власності – результат інтелектуальної або творчої діяльності чи інший об'єкт інтелектуальної власності. Отже, об'єкт права інтелектуальної власності є результатом двох видів діяльності: творчої та інтелектуальної. Тому вважаємо за необхідне також розглянути, що саме є «інтелект» та «інтелектуальна діяльність» та охарактеризувати співвідношення понять «творча діяльність», «інтелектуальна діяльність» та «об'єкт права інтелектуальної власності».

Отримуючи нові знання та розвиваючи критичне мислення, людина підвищує рівень усвідомленості та активізує інтелект. Інтелектом (з лат. *Intellectus* – «розум, розуміти, пізнавати») є окрема єдина когнітивна система, здатність живих істот здійснювати соціально-орієнтовану діяльність, що дозволяє активно досягати поставленої мети, виражається у пристосуванні до середовища та його творчих змін. Інтелект забезпечує організму прогресуючий життєвий стимул, протиставляється інстинктам і шаблонам².

Поняття інтелекту досить активно вивчалось як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками, серед яких: Р. Амтхауер, Ф. Гальтона, Ч. Спірмен, Л. Термен, В. Штерн, Ед. Клапаред, Г.Ю. Айзенк, Р.Б. Кеттел, Дж. Гілфорд, С.Л. Рубінштейн, В.М. Русалов, О.Д. Тихомиров, В.Л. Поплужний, Я.І. Поторій, М.О. Холодна, В.Ю. Крамаренко, Ф.М. Юсупов, В.М. Блейхер, М.К. Акімова, М.А. Курганський, Д.Б. Богоявленська, А.М. Воронін, О.В. Губенко та інші.

Вчені характеризують інтелект передусім як загальну здібність, систему психічних механізмів, як інформаційну, адаптивну та регулятивну діяльність, що полягає у здатності ефективно розв'язувати задачі, використовувати набутий досвід для вирішення проблем, адаптуватись у суспільстві, навчатись³.

Інтелектуальна обдарованість – одна з необхідних умов творчої активності суб'єкта. Але лише інтелектуальної обдарованості все ж замало для активації творчості у особистості. Творча діяльність обумовлена особистісними рисами, мотивацією, волею та цінностями. Дослідники А. Маслоу, Д. Богоявленська, Р. Танненбаум, А. Олох вважали, що людина з такими психологічними властивостями буде демонструвати схильність до творчості (творчі здібності) навіть в тому випадку, коли її здібності слабо розвинені⁴.

Поняття «інтелект» включає в себе також поняття «інтелектуальна свобода», яке у свою чергу складається із таких природних прав особи, як: право на свободу думки, право на свободу слова, право шукати, отримувати, зберігати та розповсюджувати без обмежень інформацію, в якій можуть міститися різні точки зору. Інтелектуальна свобода є основою демократії, тому в 1948 році у Загальній

¹ Альтов, Г. (1975). *Вектор фантазії*. Москва: Молодая гвардия.

<https://royallib.com/read/altov_genrih/vektor_fantazii.html#0> (2020, жовтень, 29).

² Шинкарук, В. І. (ред.) (2002). *Філософський словник*. Київ: Абрис.

³ Єфіменко, С. (2013). Визначення поняття інтелекту у різних концепціях психолого-педагогічних досліджень. *Кропивницький: Електронний журнал. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Випуск 121 (II)*, 91-96.

<[http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nz_p_2013_121\(2\)_24.pdf](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nz_p_2013_121(2)_24.pdf)> (2020, жовтень, 29).

⁴ Палій, А. А. (2010). *Диференціальна психологія*. Київ: Академвидав, серія Альма-матер.

декларації з прав людини від 10.12.1948 року в статті 19 було закріплено, що кожна людина має право на свободу переконань і на вільне висловлювання, яке включає в себе свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань, а також свободу шукати, отримувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів¹.

Інтелектуальною діяльністю є реалізація людиною своїх здібностей до логічного, раціонального мислення та пізнання різних об'єктів та явищ за допомогою логічних та раціональних умовиводів. Результат інтелектуальної діяльності продукується свідомістю людини шляхом логічної побудови думки і відображає новизну думки.

Розглядаючи співвідношення творчої та інтелектуальної діяльності, варто зазначити наступне. Творча діяльність здатна породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення. Здатність до творчості є головною властивістю людини, а бути творцем є головне покликання людини. Людина може читати книжки, насолоджуватися прекрасним, запам'ятовувати масу інформації з багатьох галузей знань, вести активну інтелектуальну діяльність, і при цьому не змінити світ навіть на крихту. Разом з тим вона залишається виконавцем, ерудитом, споживачем (енергії або інформації), але не творцем. Освіченість і творчість не мають прямого зв'язку. Навіть малоосвічена людина з дуже мізерними поняттями про загальну культуру може бути творчою. Характерним для творчої діяльності є саме наявність певного задуму щось змінити у тій чи іншій галузі або методі, створити, написати чи сконструювати щось нове².

Не будь-яка інтелектуальна діяльність є творчою працею, водночас будь-який творчий результат – продукт інтелектуальної діяльності. Інтелектуальна діяльність є сутнісною основою створення інтелектуального продукту. У процесі інтелектуальної діяльності відтворюється персоніфікований інтелектуальний капітал та інтелектуальний розвиток особистості. Ці два аспекти виступають найважливішими мотиваційними факторами трудової діяльності³.

Отже, поняття «творча діяльність» та «інтелектуальна діяльність» не є тотожними поняттями, але ці два поняття тісно пов'язані між собою. Однак інтелектуальна діяльність є ширшим поняттям, оскільки не будь-яка інтелектуальна діяльність є творчою працею. Здатність творчої діяльності породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності, а також здатність інтелектуальної діяльності продукувати у свідомості людини логічну побудову думки, відображаючи її новизну, втілюються у результаті інтелектуальної, творчої діяльності. І якщо такий результат відповідає й іншим встановленим законодавством умовам охороноздатності, то він є об'єктом права інтелектуальної власності.

Законодавство України не дає визначення терміну «творчість». Але у прикінцевих положення Закону України «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI, зі змінами та доповненнями від 05.02.2020 р. № 2778-IV, надано визначення творчої діяльності як індивідуальної чи колективної творчості, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність⁴. Варто зазначити, що таке визначення творчої діяльності стосується скоріше діяльності у сфері авторського права.

У законодавстві України також не має визначення терміну «твір». П. 1 стаття 433 ЦК України визначає загальний перелік об'єктів авторського права⁵. У статті 1 Загальних положень Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792 – XII, зі змінами та доповненнями від 04.11.2018 р. № 2581 – VIII⁶, окремо визначені поняття деяких творів відповідно до галузі їх походження.

Отже, творчою діяльністю у сфері авторського права можна назвати індивідуальну чи колективну творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність, загальний перелік яких наведено у пункті 1 статті 433 ЦК України.

¹ *Загальна декларація прав людини, 1948* (Генеральна Асамблея ООН). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text> (2020, листопад, 03).

² Мацко, Л. А., Прищак, М. Д. (2009). *Основи психології та педагогіки*. Вінниця: ВНТУ, 20.

³ Базидевич, В. Д., Ільїна, В. В. (2008). *Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку*. Київ: Знання.

⁴ *Закон про культуру, 2010* (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України*, 24, 168.

⁵ *Цивільний кодекс, 2003*, ст. 433, гл. 36 (Верховної Ради України). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>> (2020, листопад, 03).

⁶ *Закон про авторське право та суміжні права, 1993*, ст. 1 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України*, 13, 64.

У пункті 3 статті 433 ЦК України встановлено, що авторське право не поширюється на ідеї, процеси, методи діяльності та математичні концепції. У статті 434 ЦК України визначено твори, які не є об'єктами авторського права. Такими творами є: акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування та їх офіційні переклади; затверджені органами державної влади державні символи України, грошові знаки, емблеми; новини або факти, що мають характер пресової інформації¹. У статті 10 Закону України «Про авторське право та суміжні права» до творів, які не є об'єктами авторського права віднесені також: твори народної творчості (фольклор) та розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності та на які поширюється право *sui-generis* (своєрідне право, право особливого роду). Але в частині другій тієї ж статті зазначено, що проєкти офіційних символів і знаків, до їх офіційного затвердження розглядаються як твори і охороняються відповідно закону². Законом також встановлені обмеження правової охорони і щодо інших результатів творчої та інтелектуальної діяльності.

Отже, не всі результати творчої та інтелектуальної діяльності визнаються об'єктами права інтелектуальної власності та охороняються законом. Держава захищає тільки ті результати творчості та інтелектуальної діяльності, які відповідають встановленим законом вимогам. Результати творчості та інтелектуальної діяльності, які відповідають вимогам законодавства, є об'єктами права інтелектуальної власності. Вимоги, яким результати творчості та інтелектуальної діяльності повинні відповідати, щоб стати об'єктами права інтелектуальної власності, залежать від виду результату творчості та інтелектуальної діяльності. Ст. 420 ЦК України встановлює перелік об'єктів права інтелектуальної власності³.

Творчість є досить складною категорією, і правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності залежить від багатьох факторів. У кожного виду об'єктів є свої особливості щодо набуття правової охорони. Новизна та оригінальність як критерії творчості є основними і досить узагальненими ознаками для визначення об'єктів права інтелектуальної власності. Також важливим критерієм у правовому визначенні творчості є аксіологічний аспект, оскільки талановито продумані та здійсненні злочини, а також ідеї та винаходи, які шкодять здоров'ю людини та призводять до смерті людини, ми не можемо відносити до творчої діяльності⁴.

Законодавство України не дає визначення об'єкту права інтелектуальної власності, а лише надає перелік таких об'єктів. Перелік об'єктів права інтелектуальної власності наведений у статті 420 ЦК України, і цей перелік не є вичерпним. Частина 1 статті 418 ЦК України при розкритті змісту поняття права інтелектуальної власності характеризує його як право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений законодавством. Тобто законодавством визначено два типи об'єктів права інтелектуальної власності: об'єкти права інтелектуальної власності, які є результатом інтелектуальної творчої діяльності, і об'єкти права інтелектуальної власності, які визначено законодавством. Такими об'єктами права інтелектуальної власності є комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення. Але в такому випадку варто визначити, результатом якої саме діяльності є такі об'єкти права інтелектуальної власності.

Є випадки, коли об'єкт права інтелектуальної діяльності не має характеристики творчості. Наприклад, особа з прізвищем Іванов захоче створити торговельну марку з аналогічною назвою, тобто ТМ «Іванов». В такому випадку, можна сказати, що творча складова відсутня, але така торговельна марка буде охоронятися як об'єкт інтелектуальної власності. За таким же принципом охороняються комерційні найменування та географічні зазначення. Отже, творча складова не є обов'язковою, або вона може бути зовсім відсутньою в деяких видах об'єктів права інтелектуальної власності.

На підставі проведеного дослідження категорії «творчість» та «інтелектуальна діяльність», форм прояву людської особистості, окреслення їх ознак та визначення співвідношення між ними вважаємо за необхідне сформулювати наступні положення.

¹ Цивільний кодекс, 2003, ст. 433, 434, гл. 36 (Верховної Ради України). *Офіційний сайт Верховної Ради України* <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>> (2020, листопад, 03).

² Закон про авторське право та суміжні права 1993, ст. 10 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України*, 13, 64.

³ Цивільний кодекс, 2003, ст. 418, гл. 35 (Верховної Ради України). *Офіційний сайт Верховної Ради України* <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>> (2020, листопад, 03).

⁴ Мацко, Л. А., Пришак, М. Д. (2009). *Основи психології та педагогіки*. Вінниця: ВНТУ, 84.

Творчість виникає у процесі діяльності людини та є відхиленням від звичних шаблонів сприйняття. Творчість безпосередньо залежить від фантазії, а фантазія у значній мірі, визначається кількістю та комбінацією накопичених знань, умінь та навичок людини. Метод спроб та помилок детермінує творчість. Джерелами творчості є: незнання, досвід, мотивація, здатність побачити цінність у новій ідеї, випадковість, помилка, фантазія, складання фантограм, розширення психологічних меж та пізнання нового, цінності, особистісні якості. Сама творчість також є джерелом натхнення для створення іншої творчості.

Не всі результати творчої та інтелектуальної діяльності визнаються об'єктами права інтелектуальної власності та охороняються законом. Держава захищає тільки ті результати творчості та інтелектуальної діяльності, які відповідають встановленим законом вимогам. Результати творчості та інтелектуальної діяльності, які відповідають вимогам законодавства, є об'єктами права інтелектуальної власності. Вимоги, яким результати творчості та інтелектуальної діяльності повинні відповідати, щоб стати об'єктами права інтелектуальної власності, залежать від виду результату творчої та інтелектуальної діяльності.

Об'єкт права інтелектуальної власності є результатом співвідношення двох видів діяльності: творчої та інтелектуальної. Співвідношення цих компонентів не однакоє і варіюється індивідуально в кожному об'єкті права інтелектуальної власності. Поняття «творча діяльність» та «інтелектуальна діяльність» не є тотожними поняттями, але ці два поняття тісно пов'язані між собою. Інтелектуальна діяльність є більш ширшим поняттям, оскільки не будь-яка інтелектуальна діяльність є творчою. Здатність творчої діяльності породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності, а також здатність інтелектуальної діяльності продукувати у свідомості людини логічну побудову думки, відображаючи її новизну, втілюються у результаті інтелектуальної, творчої діяльності. І якщо такий результат відповідає й іншим встановленим законодавством умовам охороноздатності, то він є об'єктом права інтелектуальної власності.

Законодавством визначено два типи об'єктів права інтелектуальної власності: об'єкти права інтелектуальної власності, які є результатом інтелектуальної, творчої діяльності та об'єкти права інтелектуальної власності, які є результатом інтелектуальної діяльності, але не є результатами творчості. Тобто, як правило, об'єктами права інтелектуальної власності є результати інтелектуальної, творчої діяльності, але об'єктами права інтелектуальної власності можуть бути і такі результати інтелектуальної діяльності, які не є результатом творчості, або творча складова в них є мінімальною.

References:

1. *Zahalna deklaratsiia prav liudyny, 1948* (Heneralna Asambleia OON). [Universal Declaration of Human Rights, 1948 (United Nations General Assembly)]. *Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text> (2020, November, 03). [in Ukrainian].
2. *Tsyvylnyi kodeks Ukrainy, 2003* (Verkhovna Rada Ukrainy) [Civil Code of Ukraine, 2003 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>> (2020, November, 03). [in Ukrainian].
3. *Zakon pro kulturu, 2010* (Verkhovna Rady Ukrainy) [Law on Culture, 2010 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnik Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 24, 168. [in Ukrainian].
4. *Zakon pro avtorske pravo ta sumizhni prava, 1993* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Copyright and Related Rights Act, 1993 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnik Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 13, 64. [in Ukrainian].
5. Altov, H. (1975). *Vektor fantazii* [Fantasy vector] Moscow: Molodaja gvardija <https://royallib.com/read/altov_genrih/vektor_fantazii.html#0> (2020, October, 29). [in Russian].
6. Bazydevych, V.D., Ilina, V.V. (2008). *Intelektualna vlasnist: kreatyvy metafizychnoho poshuku*. [Intellectual property: creative work of metaphysical search]. Kyiv: Znannia [in Ukraine].
7. Bono, E. (2005). *Sereznoe tvorcheskoe myshlenie* [Serious creative thinking] Moscow: Popurri. <<https://psy.wikireading.ru/35056>> (2020, October, 29). [in Russian].
8. Gilford, Dzh. (1965). *Tri storony intellekta* [Three sides of intelligence]. Moscow: Progress. [in Russian].
9. Davydova, V. V., Zaporozhets, A. V., Lomova, B. F and others (1983). *Psichologicheskij slovar* [Psychological Dictionary.] Moscow: Pedagogika. [in Russian].
10. Yefimenko, S. (2013). Vyznachennia poniattia intelektu u riznykh kontseptsiiakh psykholoho-pedahohichnyi doslidzhen [Definition of the concept of intelligence in various concepts of psychological and pedagogical research.] *Kropyvnytskyi: Naukovi zapysky. 121 (II), 91-96*. <[http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nz_p_2013_121\(2\)_24.pdf](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nz_p_2013_121(2)_24.pdf)> (2020, October, 29). [in Ukraine].
11. Maslou, A. (1999). *Motivatsiya i lichnost* [Motivation and personality]. Sankt-Peterburg. <<https://gtmarket.ru/laboratory/basis/4180>> (2020, September, 01). [in Russian].

12. Matsko, L. A., Pryshchak, M. D. (2009). *Osnovy psykholohii ta pedahohiky* [Fundamentals of psychology and pedagogy]. Vinnytsia: VNTU. [in Ukraine].
13. Moliako V.O., Muzyka O.L. (2006). *Zdibnosti, tvorchist, obdarovanist: teoriia, metodyka, rezultaty doslidzhen* [Abilities, creativity, talent: theory, methods, research results.] Zhytomyr: Ruta. [in Ukraine].
14. Nejmera, Ju. L. (ed.) (2003). *Psihologicheskij slovar* [Psychological Dictionary]. Rostov-na-Donu: Feniks. [in Russian].
15. Palii, A. A. (2010). *Dyferentsialna psykholohiia* [Differential psychology]. Kyiv: Akademvydav. [in Ukraine].
16. Pylypenko, V. Ye., Popova, I. M., Tancher, V. V. and others (2004). *Spetsialni ta haluzevi sotsiolohii* [Special and branch sociologies]. Kyiv: Karavela. [in Ukraine].
17. Shynkaruk, V. I. (ed.) (2002). *Filosofskyi slovnyk* [Philosophical dictionary] Kyiv: Abrys. [in Ukraine].